

Luxustörvények időrendi sorrendben

(forrás: EMANUELE GALLO: Il valore sociale dell'abbigliamento, Torino, Fratelli Bocca, 1914, Appendice, pp. I & XLI.)

i. e. IX. század : SPÁRTA - Lykurgos
KRÉTA

i. e. VI. század: GÖRÖGORSZÁG - Pythagoras

i. e. III. század: CARIA - Mausolo király parókával kereskedik, hogy gazdagítsa a kincstárat.

Róma

i. e. 451 & 450 XII TÁBLÁS TÖRVÉNYEK.

280 & 275 Pyrruszi háború & Róma elítéli azokat, akik értéktárgyakat birtokolnak.

215 LEX OPPIA & Q. Fabio és T. Sempronio konzulsága idején megtiltották, hogy ne que mulier plus semiunciam auri haberet, neu vestimenta versicolor uteretur nec juncto vehiculo in urbe oppidave ant propius inde mille passus nisi sacrorum publicorum caussa &. Húsz évvel később eltörölték.

161 LEX FANNIA

143 LEX DIDIA a lakomákra vonatkozóan.

97 LEX LICINIA

82 LEX ORCHIA

LEX AMPIA - Pompeiusnak biztosította a jogot, hogy az ünnepeken viselhesse a győzelmi jelvényeit.

71 LEX ANTIA & meghatározza a lakomák költségeit.

46 LEX JULIA & Julius Caesar megtiltotta a hordágyak, gyöngyök, bíbor használatát. (dátum nélkül): Marcus Antonius

LEX JULIA AUGUSTA & előírja az étkezések árát.

(dátum nélkül): Néró mindenkinek megtiltja a bíbor viseletét.

(dátum nélkül): Hadriánusz törvénye általánosan a luxus ellen.

III. század

274 Aurelianus megengedi a nőknek a tunika viseletét.

Alexandrus Severus rang és hivatal szerint szabályozza a viseletet; ekkor csak a szenátoroknak és katonáknak.

IV. század

367 Valentinianus és Valens megtiltják a ruhák hímzését, kivétel az előkelőknek.

375 & 393 & 395 Grazianus, Valentinianus, Teodosius megtiltják az aranyszövet viseletét:

& Auratas ad sericas paragaudas auro intextas tam viriles quam muliebres & .

397 & 399 Onorius két törvénye vagyonekobbzás terhe mellett megtiltja bizonyos ruhák viseletét Róma és Konstantinápoly közelében, valamint a hosszú hajat.

V. század

416 & 450 II. Teodosius mindenkinek megtiltja a selyemöltözeteket, a bíborral festett kelméket.

VII. század

681 JAPÁN - Temmu császár 92 cikkelyből álló törvénye szabályozza a nemesek és a nép viseletét, a hajviseletet, a nők lovaglását stb.

IX. század

808 Nagy Károly: & De nuptionibus et venditionibus ut nullus praesumat aliter vendere et

emere meliorem duplum viginti solidis et simplum cum decem solidis. Reliquos vero minus Roccum martrinum et lutrinum 30 solidis sirmusinum meliorem X solidis & .

X. század

JAPÁN - Daigo császár feleleveníti a régi törvényt.

XII. század

1190 ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG – Rendelet a skarlátvörös kelmék és a hermelin ellen.

XIII. század

(dátum nélkül): II. Frigyes luxustörvénye; X. Alfonz, XI. Alfonz kasztíliai királyok ruharendeletei, az ezüst- és a gyöngydíszek eltiltása.

1211 MILÁNÓ – Gerardo da Sessa bíboros elrendeli, hogy sem a klerikusok, sem a nők viselete nem lehet drága és hivalkodó.

PÁRIZS – a csőrös cipők betiltása.

1212 KASZTÍLIA - III. Alfonz.

1228 BRUNSWICH – esküvőkön maximum 12 fogás és 3 zenész engedélyezése.

FRANCIAORSZÁG - VIII. Lajos meghatározza az öltözetek számát: a grófoknak, báróknak kettővel több ruhájuk lehet, mint a lovagoknak és így tovább. A lovagok, grófok, bárók fiaik nem hordhatnak olyan ruhát, amelynek alapanyaga több mint 16 arany solidusba került. A lovászmesterek nem viselhetnek 6-7 solidusnál drágább kelméket. A prostituáltaknak megtiltotta az aranyozott övek, uszályok, hajtókák viseletét.

1230 FRANCIAORSZÁG - IX. Lajos csak a hercegeknek, a nemeseknek engedélyezi a selyem, a bársony viseletét, és a magas rangú hölgyeknek az aranyozott öveket.

1234 ARAGÓNIA – I. Jakab

1249 JAPÁN – Go-Fuka-Kusa uralma idején meghatározzák az áruk értékét, normákat hoznak,

hogy az öltözet a ranghoz igazodjék.

1250 BOLOGNA – az uszály eltiltása, csak a prostituáltaknak engedik (½ méterig); számukra

megkülönböztető öltözet bevezetése. Előírja, hogy „omnes homines habeant armaturam et suam insignam scilicet scutum et capellitam”.

SIENA – az uszály ¼ , majd ½ kar (15–30 cm) hosszú lehet. Ha ennél hosszabb, 20 solidus büntetés.

1251 VITERBO

1256 PERUGIA – az első igazi luxustörvény a podest`, Albertino de– Boschetti javaslatára.

1258 PARMA – az uszály eltiltása ¼ kar felett. Súlyos büntetés az ezt megszegő szabók számára.

1258–1261 PISA

1262 SIENA – az uszály és a fátyol betiltása.

1269 DÁNIA

1272 SZICÍLIA, MESSINA

1274 SIENA – az uszályok hosszának meghatározása. Megtiltják a diadémok, füzérek viseletét.

A megengedett fejdíszek a virágkoszorúk, maximum 2 uncia arannyal és gyöngyök nélkül. A ruhát csak a nyakkivágásnál és a kézelőnél lehet díszíteni. Tilos a csipke, a hímzés az öveken, a táskákon, a gomboknál. Büntetés 100 líra, amely vonatkozik a készítőkre is, ha 18, illetve az egész viseletre vonatkozóan 24 karnál több kelmét használtak fel.

LYON – A túl drága ékszerek megtiltása.

1277 SIENA

1279 LOMBARDIA - Latino bíboros „De habitu mulierum” című rendelkezésében előírja a

nőknek a szerény öltözetet, kötelezi őket a fátyol viseletére. Az uszály egy arasz lehet.

FRANCIAORSZÁG – Philippe le Hardi: a legmagasabb rangú urak sem hordhatnak öt bundánál többet évente.

PERUGIA

FERRARA – meghatározzák a ruhák árát, és büntetéssel fenyegetik azokat, akik azt túllépik.

VELLETRI – a püspök megtiltja az egy arasznál nagyobb uszályt és nyakkivágást (a rendeletet részben visszavonta a bárók és nemes urak feleségének panaszai miatt).

1280 PÁRIZS – az egyetemi szabályzat megtiltja a tanároknak a fűzött cipő viseletét (sotulares

laqueatos).

1284 NIMES – megtiltják a csőrös cipőket (á la poulaine).

SIENA – megtiltják „aliquam coronam sive ghirlandam ad modum coronamde auro vel

argento, seu de perlis neque aliquam aliam coronam vel aliquam perlam super dorso suo aliquo modo”.

1286 PISA – Breve Pisani Communis, amelyben megtiltják az arany-, ezüst- és gyöngykoronákat, a fonott fejdíszeket, a hasítékokat és az egy fontnál több ezüstöt

tartalmazó öveket.

BOLOGNA – tisztviselőket választanak az uszályok megrövidítésére.

1289 BOLOGNA – Statútum, amely megtiltja a gyöngyökkel díszített koronákat, a vert arany-

és ezüst-tükröket, a gyöngyékszereket, az arannyal átszőtt hajhálókat, a 20 solidusnál drágább medálokat, valamint a ¾ karnál hosszabb uszályt.

1290 NÁPOLY – II. Károly

1291 SIENA (december 3.) – A podestà jan. 1-ig engedélyezi a virágfüzerek és koronák

viseletét Roberto Attrabatense gróf közbenjárására.

1292 FIRENZE (április 6.) – a nők túlzott költekezése ellen.

NÁPOLY

1294 BOLOGNA (július 3.) – megtiltják az arannyal átszőtt bársony, az arany vagy ezüstszálas

hajhálók és a ¾ karnál hosszabb uszályok viseletét.

FRANCIAORSZÁG – IV. (Szép) Fülöp megtiltja a hintók, a hermelin és más értékes prémekek használatát. A hercegeknek, grófoknak, báróknak 6000 lírától felfelé évente 4 öltözet ruhát engedélyez; a prelátusoknak 2-2 köpenyt, a lovagoknak 2-3 ruhát vagyonuk szerint. Rögzíti a kelmék árát.

1296 PISTOIA

SZICÍLIA

1297 CREMONA - A Gabella rossa tisztviselői megtiltják, hogy a férfiak ötvennél több ezüst-

vagy korallgombot viseljenek.

1298 NÁPOLY

1299 BOLOGNA – a Consiglio del popolo határozatilag engedélyezi a gyöngykoronák, virágfüzerek, arany- és ezüsthálók viseletét évi 100 solidus befizetése ellenében.

FIRENZE (május 24.) – Ékszeradó bevezetése.

VELENCE (május 2.) – megtiltják a nászajándékot, azt csak a jegyesek családjának engedélyezik. A menyasszony hozományában maximum 4 öltözet ruha lehet; senki nem hordhat gyöngydíszeket, csak ő a menyasszonyi ruha díszeként. Tilos az egynél több arany- vagy borostyángombolás, amely nem drágább, mint 10 solidus, „nec drezeriam aliquidum perlarum”, amely 100 solidusnál többet ér. A férfiaknak két különböző bundájuk; a nőknek egy darab szőrmével bélelt kabátjuk lehet. Az uszály megengedett hossza egy kar.

XIV. század

1301 BOLOGNA (július 8.) – A nőknek megtiltják a gyöngyökkel vagy vert arannyal, ezüsstel

díszített koronák, hajráfok viseletét. Tilos a prémmel bélelt ruha, kivéve a grófok, kapitányok, jogtudósok feleségeit; valamint a szoknyarészekeken elől háromnál, hátul egynél több bordázat; tilos a felöltők, köpenyek himzése a teljes hosszon, csak a nyakkivágástól az övrészig terjedő részen megengedett.

1303 VELENCE – Pietro Gradenigo doge rendelkezése az öltözködés költségeinek mérsékléséről.

1306 SIENA

SZICÍLIA – III. Frigyes az özvegyeknek és a férjes asszonyoknak megtiltja a lakozott fejdíszeket.

VELENCE (február 8.) – A Consiglio Maggiore visszavonja az 1299-es rendelkezést.

1307 FIRENZE – Megtiltják az arany és ezüst fejdíszeket és az egy karnál hosszabb ruhauszályokat.

SIENA – az uszály ¾ kar lehet.

1308 LUCCA – Statuto generale, amely tartalmaz néhány luxuskorlátozó rendelkezést.

SZICÍLIA – Aragóniai II. Frigyes a Capitula Regni Siciliae-ben meghatározza a férjes

asszonyok és a hajadonok viseletét. Minden nőnek tilos a négy arasznál hosszabb uszály.

Az a szabó, aki ennél hosszabbat készít, bírságot fizet.

1309 BOLOGNA – az előző törvények megerősítése.

MESSINA – Aragóniai I. Frigyes: négy arasznál rövidebb uszályok; maximum hét gomb; 10 líra értékű ékszer; 5 unciányi karkötő; a ruhákon nem lehet gyöngydíszítés, himzés és aranyszegély vagy zsinór; bírság 4 uncia; két év áll rendelkezésre a törvénnyel nem megegyező ruhák letételére.

1310 BOLOGNA

1312 PÁRIZS – a csőrös cipők száműzése.

1313 BOLOGNA

PISA

1316 MILÁNÓ – Galeazzo Visconti megtilt néhány ékességet, és kijelöl 200 polgárt, akik

közül minden hónapban 27-nek adóznia kell a törvény betartására ügyelő alakulatnak és a

rendőrségnek.

SIENA – betiltják a gyöngyöket.

1316 – 1325 PARMA – az uszály hosszának meghatározása. Megtiltják a gyöngykoronákat, az

arany és ezüsthímzéseket. A rendeletet megszegő szabók minden alkalommal 3 líra büntetést fizetnek; ennek felét az kapja, aki bejelentette a kihágást.

1318 PINEROLO – Statútum, amely Pinerolo körzetében megtiltja a joghatóságon kívül kelmék

készítését.

PERUGIA (február 17.) – Az 1279-es statútum kiegészítése.

1320 SIENA

1323 FIRENZE (április) – A Villani által is idézett törvény megtiltja az arcba lógó hajfonatokat.

1325 SAVONA – A nőknek nem lehet egynél több, rojtokkal és aranycsipkével díszített brokát

tunikájuk; ezen felül megtiltják a 300 líránál drágább ékköveket.

1326 FIRENZE – Az athéni herceg visszavonja az 1323-as rendeletet.

1327 MODENA – (a város első luxustörvénye): az uszály egy kar lehet. Mértékül a főtér egy

kövére vésett jelzés szolgál. Megtiltották az arany-, ezüst- és virágfüzéreket, gombok viseletét, ha azok többre kerültek, mint 10 solidus.

PADOVA – Statútum

1328 PINEROLO – Piemont egészéből érkeztek küldöttek a törvény meghozatalakor, amelyben

a fényűzést korlátozó cikkelyeket is életbe léptettek. A tiltások alól a nemesek mentesültek.

1330 MILÁNÓ

SIENA – Társadalmi helyzetet figyelembe vevő luxustörvény. Bizonyos tiltások alól mentesülnek a lovagok, jogtudósok, orvosok, jegyzők feleségei. Nekik megengedett a drágakövekkel díszített, prémekkel bélelt fejfedők, a díszített cipők, selyemkendők, ezüstgombok viselése.

FIRENZE (Villani)

1331 LUCCA – Statútum, V. fejezet.

BERGAMO – A milites-nek és feleségüknek engedélyezik a karonként 40 solidusnál drágább kelméből készült ruhák viselését.

1332 PISTOIA – Megtiltják az arany, ezüst, lakkozott, festett ékszereket, a gyöngyöket, a

drágakövből, üvegből, jaspiskövből, korallból, kristályból, borostyánból készült ékszségeket. A 40 solidusnál nem drágább ezüstgombokat és a 2 forintnál nem értékesebb, ezüst vagy aranyozott (nem arany) koszorúkat, valamint a 4 líránál olcsóbb ruhadíszeket, szegélyeket engedélyezik. A mi-parti (két színből álló) ruhák tilosak. A fiatal lányok egy gyűrűt viselhetnek. Mentésülnek a tiltások alól a lovagok, a tisztségviselők, a tudósok, doktorok feleségei.

1333 SIENA – A cipészek céhe kinyilvánítja, hogy a püspök kiközösítés terhe mellett

megtiltotta, hogy a nőknek cipőket készítsenek.

PISTOIA – az előző rendelet megerősítése.

AQUILA – Anjou Róbert

1334 VELENCE

IMOLA – A lovagok, jogtudósok és orvosok feleségei nem viselhetnek arany, ezüstdíszeket a fejen és a vállon, valamint ékszereket a gyöngytől kezdve a borostyánig.

Nekik megengedett a maximum 10 líra értékű övek, arany és ezüst táskák, és a 40 solidusnál nem drágább selyemtáskák viselete, illetve egy vagy két arany és ezüstgyűrű.

Társadalmi rangjuknak megfelelően hordhattak „pomum ensis aut mucronis, sperones, calcaria, frenum, sellam, staffas et pojsolam deauratam”.

RIMINI – A fél lábnaál hosszabb uszály, a 60 solidusnál drágább ruhadíszek (csipkék,

gyöngyök) megtiltása. A hajhálók, virágfüzéreket értéke 100 solidus lehet. A kihágás büntetése 10 líra.

1335 NÁPOLY

BOLOGNA – tilos a ruhákat arany, ezüst, gyöngy, lakk, korall, borostyán és kristálydíszekkel díszíteni, kivéve a lovagok, orvosok és ügyvédek feleségét.

1336 LUCCA – Kihirdetik, hogy semmilyen asszony vagy hét éven felüli leány ne merészseljen

a cipészeknél lábbelit csináltatni, 100 solidus büntetés terhe mellett.

JAPÁN – Kemmu-Shiki-Moku feudális kódexe 17 fejezetben szabályozza az állami és magánélet erkölcsi magaviseletét.

1337 LUCCA (április 11.) – Megtiltják a csipkézett, cakkozott ruhákat; a gyöngyök viseletét 10

líra és a férj bűnrészességének terhe mellett; a virágfüzéreket és mindenfajta fejdíszet, amelyek drágábbak, mint 3 aranyforint; övek maximum 4 aranyforint értékig. A fekete posztóból készült ruha 8 font súlyú pénz értékét nem lépheti át; semmilyen férjes

asszony nem viselhet 15 font súlyú pénznél drágább kelméből készült ruhát. A hordható selyem maximális értéke 60 líra.

PISTOIA

1340 MILÁNÓ – Rendelet a csőrös cipőkről.

VELENCE (május 21.) – A 12 évnél fiatalabb fiúk nem hordhatnak aranyat, ezüstöt, gyöngyöket, bársonyt. 12 és 25 év között megengedett az övek viselete maximum 25 dukát értékben. Velence egyetlen lakosa sem hordhat bizonyos drágaköveket, 10 dukátnál drágább ezüst-öveket, sem arannyal, ezüsttel vagy gyöngyökkel kivarrt táskákat. A kelengye 30 líránál nem kerülhet többbe.

PALERMO (szeptember 27.) – III. Frigyes és II. Péter rendeletei.

1341 PERUGIA (augusztus 1, 5.) – Reformintézkedések kihirdetése, amelyeket 1342-ben emel

törvényerőre a város.

AQUILEIA

1342 LUCCA – Az 1337-es statútum megújítása.

1343 BERGAMO – Temetési előírások.

FIRENZE

SIENA – A luxusellenes rendelkezés betartására hivatalnokokat jelölnek ki (donnaio).

NÜRNBERG – Megtiltja a férfiaknak és a nőknek, hogy nyakláncaikon csengettyűket, kagylóhéjakat, csigaházakat vagy efféle függőket hordjanak.

1344 FIRENZE

1346 LUCCA – A selyemszövetek készítését és kereskedelmét csak a külföldieknek engedélyezik.

PISA

SZARDÍNIA (IGLESIAS, GONNESA, VILLAMASSÁRGIA, DOMUSNÓVAS) - megtiltják a ruhákon és a fejfedőknél az arany, ezüst és a drágaköves díszeket. Egy unciányi gyöngy-díszítést engedélyeznek.

1347 PARMA – A nőknek (kivéve az örgrófok, grófok, kapitányok, lovagok, ügyvédek, jogtudósok, orvosok feleségeit, leányait, unokáit) megtiltják az arany-, ezüst-, gyöngykoronák, virágfüzerek, fej- és hajdíszek, vékony lemezek, gombok viseletét. Hat uncia arannyal bevont vagy futtatott ezüsből készült övet engedélyeznek. Tilos a nyakkivágás, az arany és ezüstrojtok. A ruhákat csak arany és ezüstszállakkal díszíthetik. A ruha uszálya egy arasz lehet. A bírság 25 líra.

LUCCA – A selyemfélékből készült sujtások betiltása.

1348 SIENA – Az özvegyeken kívül mindenkinek tilos a gyászruha viselése. (a pestis éve!)

VELENCE (augusztus 7.) – Szintén megtiltják a gyászruha viselését..

1350 LUCCA (április 28.) – Az 1342-es rendelkezés részleges módosítása.

PISA

1351 MILÁNÓ – Temetési rendelkezések.

POROSZORSZÁG – Az első viseletszabályozás.

1352 FIRENZE

1355 FRANCIAORSZÁG – Királyi rendelkezés tiltja meg az egy márkánál drágább arany ékszereket, „si ce n’est pour Dieu servir!”.

1355 FIRENZE – Megtiltják az arannyal, ezüsttel átszőtt selyemszövetből készült ruhákat, a

gyöngydíszítést, a drága mintákat, a 16 forintnál drágább paszományt, a ruha aljának rojtokkal, toldalékkal ellátott szegélyeit. A ruha hajtásai szigorúan a nyak köré kerüljenek. A lovagok feleségének megengedett az alsó szegélyrész. Tilosak a 15 forintnál drágább övek; fejfedők, virágfüzerek és egyéb fejdíszek maximum 10 forint értékben. Egyszerre csak egy fejdísz viselhető.

1356 PISA – Megtiltják az 1/5 karnál hosszabb uszályt.

FRANCIAORSZÁG (királyi rendelet)

1357 BOLOGNA

FRANCIAORSZÁG

1359 FORLÌ – Betiltják a földig érő tunikákat, felöltőket, köpenyeket, az arany, ezüst és

gyöngydíszeket. 25 ezüstmegengedélyeznek a ruhákon, maximum 6 uncia ezüsből.

1360 PÁRIZS – A prépost megtiltja a Sgualdrine-nek a hímzések, aranyozott és ezüstmegengedélyez.

gyöngyök és szőrmével bélelt köpenyek viseletét.

PISTOIA (március 18.) – Három arany vagy ezüstgyűrűt engedélyez.

VELENCE

1362 LUCCA (január 22.) – 75 cikkely a luxusról. A cipészek nem készíthetnek cipőt, és

méretet sem vehetnek hét évnél idősebb lányoktól, 100 solidus büntetés terhe mellett.

1363 ANGLIA

1365 FRANCIAORSZÁG (V. Károly)

BOLOGNA (július 20.) – Bírságok meghatározása a törvényt megszegőknek.

ANGERS (Franciaország) – Betiltják a csőrös cipőket.

1366 PERUGIA – A diadémokról, virágfüzerekről rendelkeznek: nem lehet korona

formájuk,
és nem kerülhetnek többé 8 forintnál. Megtiltják a ruhák gyöngyszálas díszítését, a 3 forintnál nem drágább arany és ezüstszálat engedélyezik, valamint a karkötőket maximum 9 forint, a gyűrűket 8 forint értékben. A bársony és a samit eltiltása. A camelot 15 forint értékben engedélyezett.

1367 FRANCIAORSZÁG – V. Károly dekrétuma a Montpellier-i tisztségviselők kérésére.
1371 GUBBIO – Megtiltják a csipkézett, hasítékolt ruhákat és az ékességeket.
ZÜRICH – Megtiltják a nőknek a fátylat, a foulards és más selyemszövetet, a koronaszerű, aranyozott, ezüstözött, ékkövekkel díszített selyemkalapokat, az arannyal, kövekkel gazdagított köpenyeket, ezeket csak a hajadonoknak engedélyezik.

1372 LUCCA
1374 PINEROLO (szeptember 5.) – A nők csak gyapjúszövetből készült ruhát viselhetnek, kivéve a doktorált bírók feleségét.

GUBBIO
SIENA (június 5.)
1376 BOLOGNA – Statútum (V. könyv, 126. bekezdés), amely megtiltja az 5 líránál drágább táskákat, a 20 unciánál nehezebb öveket. Szigorúan rendelkezik a gyöngyös, drágaköves fejdíszekről, megtiltja a kámzsát, a nyitott fejfedőket, a köpenyeket, a 4 unciánál nagyobb, bélelt és díszített muffokat, a színes, bélelt, cakkozott és hasítékolt, képekkel, különböző figurákkal vagy selyemre hímzett aranybetűkkel díszített ruhákat. 3 – 20 líra a bírság kihágás esetén, azonban aki ezt kifizeti, bizonyos engedményeket kaphat.

PISA
FIRENZE
1377 ASCOLI PICENO – a 6 unciánál nehezebb arany és ezüstgombok megtiltása. Mentesség a lovagoknak.
1378 FIRENZE – Megengedi a csipke viselését a 10 évnél fiatalabb lányoknak.

CREMONA
1379 FERRARA – Statútum, II. könyv 345. bekezdés.
1380 KASZTÍLIA (I. János)
LUCCA
FIRENZE (április) – Nem lehet diadémot viselni, még színes papírkartonból sem, gombokat még üvegből vagy zománcból sem; csak két egyszerű gyűrű megengedett.
1383 LUCCA (január 13.)
MESSINA (február 14.) – Mária királyné Statútuma.
1384 FIRENZE – Minden tiltott dolog viselhető bizonyos összeg ellenében.
1386 MILÁNÓ – „ Rubrica gener. de infrixaturis et diversis vanitatibus” Megtartása alól mentesülnek a katonák feleségei.
PISA – Engedmények az előkelő nőknek.
1388 FIRENZE – Engedélyezik a nőknek a pávatollas fejdíszeket, azonban a ruhákon nem viselhetnek ilyen tollakat.
1389 BOLOGNA – A lovagok, doktorok feleségei viselhetnek hosszú, prémmel bélelt köpenyeket. A dupla, hermelinnel bélelt ruhákat megtiltották. A 40 éven felüli nők – társadalmi helyzetétől függetlenül – nem vonatkoztak a tiltások.

1391 PIACENZA
1394 BOLOGNA (január 25, 27.) – Megtiltanak „ ogni generatione di perle, geme o priede preciose d– alcuna rasone”. A mellrész nem lehet arannyal, ezüsttel díszített selyem vagy gyapjú, sem selyem-, arany-, ezüstszövésű bársony, sem hosszú szőrme.
1396 MILÁNÓ – GianGaleazzo Visconti statútuma az első luxustörvény, amely megtiltja a gyöngy és drágakődíszeket, kivéve „ uxori bus militum”. Férfiaknak is viseleti előírások: tilos a hermelinprém, a bársony, az arannyal, ezüsttel átszőtt kelme, kivéve a lovagokat és a jogtudósokat. Meghatározták a női ruha nyakkivágását, illetve az adható hozomány nagyságát.

FIRENZE
1398 BOLOGNA – Megengedi a koronák és virágfüzérek viseletét, ha azok nem tartalmaznak többet 1,5 uncia arany vagy ezüstszálnál; azonban a fejdíszeken és a ruhákon megtiltja az ékszereket és a gyöngyöket. Az özvegyi fátylol maximum 10 líra, a gyászruha 50 líra értékű lehet. Ezeket nem lehet hermelinnel vagy más, drága prémmel bélelni. Az övek méretét 10 uncia súlyra csökkentették. Tilos 3 uncia arannyal vagy ezüstenél több dísz viselni a fejen, 12 uncia ezüstenél többet a ruhákon. A ruhaujjak nem lehetnek hosszabbak a karnál, és nehezebbek 3 unciánál. A ruhák szélessége a lábfejnél 10 kar lehet. Két selyemruhát, három gyűrűt engedélyeznek. A ruhák rojtjai gyapjúból vagy lenből

készülhetnek; a cipők fehér vagy fekete bőrből, hímzés nélkül. Tizennégy cikkely tárgyalja az ékszereket latinul.
(dátum nélkül) FRANCIAORSZÁG – a század utolsó húsz évében LANGUEDOC folyamatosan korlátozza a ruhaluxus iránti mértéktelen vágyat.

XV. század

1400 KASZTÍLIA – III. Henrik megtiltja az arany és ezüst karszalagok, az övek, a gombok,
a fülbevalók és a nyakékek viseletét azoknak, akik nem rendelkeznek meghatározott értékű lóval.

VELENCE (február 18.) – Az ujjak, ruhák hosszának meghatározása

PIEMONTE

1401 BOLOGNA A csipkézett, hasítékokkal, toldásokkal ellátott ruhák betiltása.

PERUGIA

1402 PERUGIA (június 11.) – A ruhák alapanyaga nem lehet nyomott mintás, festett, hímzett

szövet. Az egyetlen megengedett díszítés a ruhák alján a szegély. A ruhaujj nem érhet túl az ujjakon.

GENOVA – Adó kiszabása annak, aki túllépi a gyöngydíszek megengedett mértékét.

1403 GENOVA

1410 FAENZA – Az 1414-es törvény előkészítése.

1411 SIENA (július 12.)

1412 SIENA (február 24.) – előzetes adó befizetésével viselhető a törvény által tiltott ruha.

1414 FAENZA - GianGaleazzo Manfredi statútuma.

1415 FIRENZE

1416 PERUGIA (november 4.) – Bizonyos fejdíszek tiltása. A reform után 12 nappal a nők

gyász esetén, 40 év felett, illetve amikor esik az eső, mentesülnek a tiltás alól.

1420 FERRARA

MODENA (február 13.) – A hosszú ruhák betiltása.

PISA – Az egy karnál hosszabb uszályok betiltása.

1422 VALENCIA – Megtiltják a nászajándékban az ékszereket.

1423 PALERMO

1425 SIENA

VELENCE (március 29.) – A szenátus megtiltja a 200 dukátnál drágább ruhákat.

PERUGIA – Sienai Bernardin prédikációja után a „hiúság máglyája”.

1430 PIEMONTE – SAVOIA – VIII. Amadé

VELENCE (március 2.) – A magas talpú papucsok (zoccoli) betiltása, három hónap börtön és 25 líra büntetés (páronként) mellett.

1432 TREVISO – A férfi viselet szabályozása.

1434 CESENA

1437 VELENCE – Lorenzo Giustiniani megtiltja a fényűző női ékességeket.

1439 PISTOIA (február 21.)

SALUZZO – Megtiltják a túl mély kivágású blúzokat, ingeket; egy fejezet értekezik a férfi zakó, zubbony és nadrág viseletéről, valamint a női ruhák gombjairól.

FIRENZE (április 13.)

1440 LUCCA (július 16.)

GENOVA

VELENCE – az uszályok megtiltása.

SIENA

PISTOIA (3. luxustörvény) – A prémekek, a nyolc karnál szélesebb ruhaujjak, a gyöngyöt utánzó ezüstdíszek megtiltása.

1442 VELENCE (március 4.) – A Consiglio Maggiore megtiltja az arany és ezüstszővésű

felsőruhák, köpenyek viseletét.

1443 GENOVA

1445 PERUGIA – Capranica bíboros betiltja a gamorrát. A női ruha értéke nem haladhatja

meg a nászajándék ⅓-át, vagy a 300 forintot. A ruhák általános revíziójának elrendelése.

A pápa később módosítja a szabályzatot.

1445 GENOVA

1449 GENOVA – Az uszály nem lehet hosszabb ½ arasznál. A március 7-i törvényt a városi

polgárság bizottsága hozta.

1450 GENOVA

1452 GENOVA

1453 GENOVA – Megtiltják az értékes öveket, valamint a drágaköves láncokat.

BOLOGNA (április 24.) – Bessarion bíboros előírása: semmilyen polgár, földműves felesége, leánya nem viselhet arannyal vagy ezüsttel átszőtt kelmét. A katonák feleségei

egy karmazsin ruhát, két fésült gyapjúból készült ruhát nyitott ujjakkal, és egy bársony ruhát viselhetnek. A hermelin, cobolyprém tilos a ruhák bélelésére; az uszály maximum ⅔ karnyi. Engedélyezi a karmazsin és selyem ruhaujjat, a homlokon és a keblen az ékszereket, hat gyűrűt. A ruhákon és a fejen semmilyen gyöngydísz nem lehet.

1455 VELENCE (február 26.)

1456 FIRENZE (február 27.) – a nőknek két selyem felsőruhát engedélyez, egyet télre, egyet nyárra.

1458 LUCCA (február 21.)

1459 VELENCE (június 3.) – A Consiglio Maggiore a magánünnepeken megengedi az ékszerek és drága ruhák viseletét.

1460 PERUGIA – Vitelleschi bíboros rendelkezése.

1461 GENOVA – A prostituáltak (akik csak idegenek lehetnek) nem öltözhetnek genovai módon.

1463 ANGLIA

FRANCIAORSZÁG – Párizs parlamentje megtiltja a szűk nadrágokat.

1464 CASALMAGGIORE

BERN – Statútum a női és férfi viseletről.

1469 GUBBIO

PERUGIA

1470 BERN – Betiltják a csőrös cipőket és az uszályokat.

1471 SIENA

1472 PERUGIA – Tilos a mély dekoltázs.

VELENCE (február 20.) – A szenátus megtiltja a ruhaujjak brokát bélését.

FIRENZE – a földműveseknek tilos a festett selyemszövet viselete. A nők egy övet, két gyűrűt és egyéb mértéktartó ékszert viselhetnek.

1473 LUCCA (március 27.)

SIENA (augusztus 4.)

RÓMA – IV. Sixtus rendeletében egy bársony vagy selyemruhát engedélyez, az ujjakon és a nyakkivágásban kevés aranypaszománnyal. Megtiltja a fejen, a vállon a brokátszalagokat, az arany és ezüstszöveteket, a 10 dukátnál drágább korall nyakláncokat, a 2 líránál drágább fülbevalókat, a ½ líránál többbe kerülő gyöngyöket. Tilos a szabóknak a rendelkezésnek ellentmondó ruhák készítése. Két polgár megbízása a ruhák ellenőrzésére. A selyemszoknya értéke maximum 30 dukát, a bársonyruháké 80-100 dukát lehet.

1474 PERUGIA

BOLOGNA (május 2.) – Provisone ornatus mulierum. Francesco Gonzaga hat társadalmi kategóriára szabott viseleti előírása.

GENOVA

1475 PERUGIA – Megtiltják az egy lábnál hosszabb uszályt, a széles nyakkivágást. A női ruha nem kerülhet többbe a nászajándék negyedénél; illetve ha az, több mint 500 forint, akkor a harmadánál.

1476 VELENCE (november 17.) – Tilos az ezüstdísz és a hímzés a ruhákon, valamint az arany és ezüstszálas kivarrás.

1477 BRESCIA – A gyűrűk értéke maximum 25 dukát, tilos a harisnyákon jeleket hordani.

1480 VELENCE (május) - Kísérlet a szeméretlen nyakkivágások mérséklésére. (március 15.) – A homlokot szabadon hagyó gombafrizura elítélése.

1482 ANGLIA – Viseleti előírás a nők számára.

LUCCA (május 23.)

SZÁSZORSZÁG – A nemesasszonyoknak és leányaiknak bizonyos hosszúságú uszály engedélyezése.

1484 LUCCA (június 28.)

1485 PERUGIA – A mély dekoltázsok elleni rendelet megújítása.

FRANCIAORSZÁG – VIII. Károly ediktuma.

1487 GENOVA

1488 GENOVA – Tilos a nőknek selyemkalapot és barettet viselni. A fejfedő nemezből, szalmából, tollakból készülhet, taffota béléssel, esetleg medalionnal.

1489 GENOVA

VELENCE (december 1.) – A szenátus megtiltja a hermelin és nyusztprémeket.

LUCCA (április 28.)

1496 FIRENZE (január 25.) – Consiglio Maggiore

1497 VELENCE (május 23.) – A szenátus engedélyezi az arany és az ezüstláncokat; azonban megtiltja a 600 dukátnál drágább gyöngyöket.

FIRENZE – Savonarola első máglyája.

1498 MILÁNÓ – Megtiltják a gyöngyök, az arany vagy aranyozott nyakláncok, valamint

firmalios, vezetos, lapi de preciosos ligatos vel non ligatos viseletét. Kivételt képeznek a szenátorok, őrgrófok, bárók, ügyvédek, katonák feleségei.
FIRENZE – Savonarola második máglyája.
LUCCA (március 9.)
(dátum nélkül) PERU - a hagyomány szerint az inkák idejében (XI. század-1553) hoztak luxustörvényt az öltözetre vonatkozóan, ennek felelevenítése.
ANGLIA – VIII. Henrik fényűzést korlátozó szabályzata.

XVI. század

(dátum nélkül) LUCCA
FRANCIAORSZÁG – II. Henrik vagy IX. Károly luxustörvénye a földműveseknek, kétkezi munkásoknak megtiltja a puffos ujjakkal ellátott, bordázott selyemzubbony viseletét; a selyemcipők eltiltása kivétel a hercegek és a püspökök esetében. XII. Lajos rendelkezése az aranyművesség ellen, amit négy évvel később vissza kellett vonnia.
V. Károly birodalma területén megtiltja az arany és ezüst selyemruhákat.
1500 NEMETORSZÁG – Birodalmi rendelkezés, amelynek a 29. cikkelye tartalmazza a luxus korlátozását.
1502 MILÁNÓ – Statútum, amely a szenátorok, doktorok, nemesek és feleségük kivételével mindenkinek megtiltja a gyöngyök, ékszerek és bizonyos ruhák viseletét.
PERUGIA (április 2.) – Azok a nemesek, akik legalább két várat birtokolnak, mentesülnek a luxuskorlátozás alól.
1503 BRESCIA – A nadrág és harisnyadíszek eltiltása.
1504 VELENCE (október 15.) – A szenátus számúzi a német divat szerinti ruhákat.
1505 PADOVA – Vita a luxustörvény szükségességén.
VELENCE (október 15.)
1506 PERUGIA (április) – A méltóság, rang alapján szabályozza az öltözetet.
PARMA (július 10.)
GENOVA
FRANCIAORSZÁG – XII. Lajos elrendeli, hogy az ékszerészek munkái ne legyenek drágábbak 3 márkánál, kivéve a királyi megrendeléseket.
1507 TREVISO
VELENCE (január 4.) – Engedélyezik az arannyal és ezüsttel átszőtt selyemujjakat.
GUBBIO
1508 PERUGIA (április 4.) – Betiltják a kockás, kétszínű, cakkozott, csikos nadrágokat.
GENOVA
BOLOGNA – az 1474-es rendelkezés megerősítése, kiegészítésekkel.
1510 PERUGIA (április 26.)
FRANCIAORSZÁG – XII. Lajos visszavonja az 1506-os törvényt.
1512 GENOVA – A nyakkivágások, selyemkalapok és barettek betiltása.
VELENCE (május 8.) – A zoccoli betiltása. A szenátus hideg időjárás esetén megengedi a prémekkel bélelt gyapjú és selyem nyakmelegítők viseletét.
1514 FERRARA – Tilos a nőknek nadrágot hordani.
VELENCE – Provv. alle Pompe
1516 GENOVA
1517 GENOVA
1518 FRANCIAORSZÁG – I. Ferenc
GENOVA
1519 GENOVA
PERUGIA
1520 RÓMA – Két rendelkezés: az első a mély kivágások ellen; a második elrendeli, hogy a római divat szerint öltöző nők nem viselhetnek arany vagy ezüstszővésű kelmét, és az alsóruha nem lehet azonos színű bársonyból. Négy gyűrűt engedélyeznek, gyöngyszalagok, arany és ezüstsálak betiltása. A gyöngydíszek maximális értéke 200 dukát lehet. A nászajándék értéke 3500 forintig terjedhet.
1522 VELENCE (január 24.) – A szenátus megengedi az arany és ezüst főkötőket, de hímzések nélkül, maximum 10 dukát értékben.
1525 PARMA
BOLOGNA – A prostituáltaknak előírja a vállról lelógó, két kar hosszú és egy kar széles sárga szalag viseletét.
1526 FAENZA – Giov. Franc. Braccolini
1527 PISTOIA (november 28.)
FIRENZE
1529 PISTOIA (június 4.)
PERUGIA

BERN – Rendelkezés a hasítékolt, cakkozott ruhákról.
1530 FIRENZE (november 8.)
NÉMETORSZÁG – Birodalmi rendelkezés (8 cikkely a fényűzés korlátozásáról).
1531 FIRENZE (november 28.)
1532 BRESCIA – A toldásokkal ellátott, hasítékolt, cakkozott, csipkézett ruhák betiltása.
FRANCIAORSZÁG
1534 FERRARA – megtiltják a 4 dukátnál drágább arany és ezüstdíszeket a ruhákon, a karmazsinszövetet, a 20 líránál értékesebb hímzéseket és mintákat, a coboly és a hermelinbéléseket. Az uszály ¾ kar lehet. Mentességet élveznek a lovagok, jogtudósok, orvosok és a nemesek feleségei, valamint azok a nők, akik legalább 20 éve semmilyen kétkezi munkát nem végeztek. A kézművesek nem viselhetnek hímzett selyemruhát és ½ karnál hosszabb uszályt.
SZICÍLIA – Vicerè Pignatelli
1536 PERUGIA – Marino bíboros
1537 MEXIKÓ – Az arany és ezüstkelmék betiltása.
KÖLN
1539 MILÁNÓ (február 6.) – Az első igazi milánói luxustörvény, amely meghatározza a viselet rendjét.
1540 GENOVA
BERN – Megerősítik a csipkézett ruhák tiltását.
1541 VELENCE (május 5.) – A szenátus engedélyezi a 200 dukátnál nem drágább gyöngyszálakat.
1543 FRANCIAORSZÁG – I. Ferenc
1545 CASTIGLION FIORENTINO (április 17.)
BOLOGNA (március 7.) – Az arany és ezüstruhák, a bársony, a hímzések, az arannyal és ezüsttel való szövés megtiltása. Tilos a lakkozott, a gyöngy, a borostyánnyaklánc, az öv, a karkötő és egyéb ékszer viselete. Csak a házasoknak megengedett két évig egy darab gyöngyből készült ékszer, két függő és maximum 50 dukát értékű lánc vagy láncok viselete. A két év letelte után egy darab nyakláncot, aranyfogantyús legyezőt, aranyláncot, cobolyprémet és arany főkötőt hordhatnak. A férfiaknak maximum 50 tallér értékű aranylánc, aranyhegyű tör és kard megengedett.
FIRENZE (október 19.) – I. Cosimo
CASTIGLION FIORENTINO (október 19.)
1546 PAVIA (április 16.) – Hat öltözet ruhát, 40 tallér értékű főkötőket, nyakgallért, 25 tallér értékű nyakláncot, 15 tallér értékű legyezőt engedélyeznek. Megtiltják az arany-, és ezüstdíszek, a fülbevalók viseletét. A selyemből készült kiegészítők mértéke négy kar és csak bélelésre alkalmazhatóak 10 tallér értékben a coboly és egyéb finom prémekek. A barett sem otthon, sem az utcán nem viselhető, kivéve ha esik, vagy utazásnál; azonban csak selyemből készülhet.
1547 PAVIA (június 25.)
PISTOIA (március 3.)
CREMONA – Pragmatica overo ordinanza sopra il vestire et banchettare
FRANCIAORSZÁG – II. Henrik
MACERATA (április 24.) – Statútum
1548 MILÁNÓ (május 12.) – Gov. don Ferr. Gonzaga
VELENCE (január 5.) – A szenátus betiltja a gyöngyökkel díszített ingeket, öveket.
NÉMETORSZÁG – Birodalmi rendőri szabályzat (8. cikkely)
BERN
1549 BOLOGNA – Az 1545-ös intézkedés megerősítése.
FRANCIAORSZÁG – Camillo Olivier teljes mértékben megtiltja a selyem alkalmazását, még kiegészítő sem lehet.
1551 TODI
MILÁNÓ A mély dekoltázs megtiltása.
MANTOVA – Gonzaga bíboros megtiltja az ékszereket, a férfiaknak csupán egy gyűrűt; a nőknek csak egy ékszert enged: a nyakon vagy a homlokon; tilos a coboly-, hiúz-, hermelin- és nyusztprém.
1552 MILÁNÓ – A városban a nők nem járhatnak hintón.
1553 BOLOGNA (március 25.) – Rendelkezés a túlzott költségek ellen.
1554 BERN
1555 FAENZA
1556 BRESCIA
BOLOGNA – Az 1545-ös intézkedés megerősítése.
1557 FAENZA – A hozomány értékének szabályozása.
GENE – Kálvini előírások.
UDINE

1558 PISTOIA
BOLOGNA – Az 1545-ös, 1549-es és az 1556-os törvény megújítása.
1559 FAENZA – A lakomák, bankettek szabályozása.
1560 RÓMA (június 11.) – Megtiltják a nőknek, hogy fedetlen fejjel és arccal járjanak az utcán; valamint a nyakláncokat, a karkötőket, a függőket, az illatosított kesztyűket, az arannyal és ezüsttel átszőtt zsebkendőket 25 tallér büntetés terhe mellett. A hozomány maximális értéke 4000 dukát.
ANCONA – Megtiltják az egy lábnál magasabb sarkú cipőket.
1561 FRANCIAORSZÁG – IX. Károly kibővíti az 1549-es rendeletet.
1562 FIRENZE – I. Cosimo
VELENCE (június 15-18.) – A doge feleségének és leányainak kivételével senki nem hordhat gyöngyöket 10 éves kortól az első házasságig. A menyasszony egy gyöngyláncot viselhet 400 dukát értékig.
1563 PISA
FRANCIAORSZÁG – IX. Károly megtiltja a zsebeket és a megengedett mértéket túllépő abroncsszoknyát.
RÓMA – IV. Pius
1564 AREZZO Kapcsolódik a firenzei törvénykezéshez.
PISTOIA
RÓMA – A hajadonoknak megtiltják a fodrokat, a hajfürtöket, a gyűrűket, a függőket; az asszonyoknak a hímzett ingeket, az arany és ezüstkelmével bélelt szoknyákat, az arabeszkkel díszített papucsokat, a csipkéket, a kipárnázást, a mély dekoltázst, a tollakkal kiegészített frizurákat, a lyukacsos harisnyákat. A nászajándék maximum 4000 tallér. A prostituáltaknak tilos fogaton járni; valamint az arany és ezüstszállal hímzett ruha, a selyem és bársony alsóruha.
1565 MILÁNÓ (november 21.) – A városi hatalom első luxustörvénye.
PIEMONTE (április 1.)
1566 ANCONA
GUBBIO – Urbino hercegének nevében megtiltják az arannyal és ezüsttel kidolgozott ingeket.
GENÈVE – A kálvinista konzisztórium megtiltja a férfiaknak a nadrágot, a selymet és a bársonyt, a feltornyozott, csigákba rendezett hajviseletet a nőknek.
1567 RÓMA – A nászajándék maximum 500 dukát.
SPANYOLORSZÁG – II. Károly
FRANCIAORSZÁG – IX. Károly
1568 RÓMA – V. Pius havi adót ró ki azokra a hölgyekre, akik hintón járnak.
FIRENZE – I. Cosimo
RIPATRANSONE
1569 MODENA – A függők, a 3-4-nél több gyűrű megtiltása. A földműveseknek 10 líra értékhatárig kizárólag a korall engedélyezett. Mentésülnek a szabályzat alól a nemesek és feleségük, valamint azok a külföldiek, akik 6 hónapnál kevesebb időt töltenek a városban.
NÁPOLY
PERUGIA (augusztus 1.)
1571 MACERATA
1572 FRANCIAORSZÁG – René de Birague megtiltja a bársony, fésült gyapjú és a damaszt behozatalát az országba.
1573 CREMONA – Az 1547-es törvény második kiegészítése.
FRANCIAORSZÁG – IX. Károly
TOULOUSE (május 8.) – Parlamenti határozat tiltja meg a hivatalnokoknak a piros, sárga, zöld, kék ruhák, a köpenyek, a nadrágok viseletét, valamint nem hordhatnak kalapot, kivéve rossz időjárás vagy nem megfelelő egészségi állapot esetén. A határozatot számos más helyen is átvették, például Burgundiában.
BERN – Dekrétum a ruhák fényezéséről.
1574 FAENZA – Reforma ordine et provigione sopra le pompe vestire et conviti della città;
NÉMETORSZÁG – Csak a katonai vezetőknek engedélyezik az arany, ezüstkelméket, a selyemrátéteket.
1575 GUBBIO
1576 FRANCIAORSZÁG – III. Henrik: Declaration du roy sur le fait et reformation des habits.
PAVIA
1577 NÉMETORSZÁG – Birodalmi rendőri szabályzattal kísérik meg visszaszorítani a mértéktelen költségek és helyreállítani a viseletből felismerhető társadalmi rétegződést.
FRANCIAORSZÁG – III. Henrik
1579 VELENCE

NÉMETORSZÁG – Birodalmi rendelkezés
 1582 GENOVA: Decreto nuovo et reforma circa lo vestire degli uomini
 1583 FRANCIAORSZÁG – III. Henrik
 GUBBIO
 1586 RÓMA – A nászajándék értékét felemelik 5500 tallérra. Megtiltják az illatosított kesztyűk, a kettőnél több gyűrű, az arannyal és ezüsttel készített ingek és gallérok, a gyöngyökkel díszített ruhaujjak, az átlátszó fátylak viselését.
 1587 LUCCA (október 20.) – Betiltják a paszományt, a különböző színű anyagokat, a tollakat és a művirágokat.
 BERN – Törvény, amely kitér a drága ruhákra is. A kelmeárusok csak hat hétre adhatnak hitelt, ellenkező esetben elveszítik a törvény védőerejét.
 1588 FAENZA – Az 1574-es rendelet modifikációja.
 1592 LUCCA (szeptember 15.) - Engedélyezik a színes ruhákat.
 1593 BRESCIA
 FIRENZE – I. Cosimo törvényének felújítása.
 MACERATA (április 1.) - Statútum
 1595 FAENZA
 GENOVA (január 31.) – A kócsagtollat nem használhatják a nők fejdísznek. Meghatározzák a mentességeket.
 1596 BOLOGNA – Megtiltják a parfümököt, az 50 tallérnál drágább nyakláncokat, az arany és ezüstkelméből készült ruhákat (ha azok nem igaziak, akkor is!). Egy pár 40 tallér értékű karkötőt, egy lakk nélküli aranyfogantyús legyezőt, hímzéseket, bársonyszerű kelméket, borostyánt, gyémántot és kevés arannyal futtatott gombokat engedélyeznek.
 1598 VELENCE (január 19.) – Megtiltják a gyönggyel díszített szalagokat és egyéb kiegészítőket, a hímzett, kivarrt köpenyeket, a felöltőket.
 1599 VELENCE (január 21.)
 BERN – A szolgákra, szolgálólányokra vonatkozó tiltások. Büntetés a tiltott ruhák készítőinek.
 (dátum nélkül) ANGLIA - Tudor Mária megerősíti VIII. Henrik korlátozó rendelkezéseit. Erzsébet a polgároknak és a munkásoknak megtiltja a csipkézett nyaklánc viseletét.

XVII. század

1600 FRANCIAORSZÁG – IV. Henrik
 VELENCE (október 17.)
 1602 FIRENZE
 VELENCE (január 18.)
 1603 NÁPOLY
 1608 VELENCE (április 19.) - A Consiglio dei Pregadi jóváhagyja, hogy a savoyai herceg látogatása alkalmából mindenki tetszése szerint viselhet ékszereket és ruhákat.
 BERN – Megtiltják a „gfeldden ingestochnen Hosen”-t, „Wamsel mit grossen Ermeln”-t, valamint a hímzett nadrágokat és a széles ujjal készült ruhákat.
 1610 MILÁNÓ – Karneváli előírások
 1613 FRANCIAORSZÁG – Tiltó rendelkezés a hintók, lakhelyek díszítése ellen.
 VELENCE (január 8.) – Terminazione dei Provveditori sopra Pompe. Az arannyal és ezüsttel hímzett ruhák megtiltása.
 1617 JAPÁN – A prostituáltaknak tilos az arannyal és ezüsttel hímzett ruhák viselete.
 1619 PADOVA (május 11.)
 1620 FRANCIAORSZÁG (XIII. Lajos) – Betiltják a Milánóban készített paszományokat,
 1621 SKÓCIA – Az utolsó angol rendelkezés.
 BERN
 1623 MILÁNÓ – Az utolsó luxustörvény erkölcsi indíttatással. Ezután a gazdasági indokok kerülnek előtérbe.
 1625 NÁPOLY
 1627 FIRENZE – I. Cosimo törvényének megújítása.
 VELENCE (június 21.) – Terminazione Provved. sopra Pompe.
 1629 FRANCIAORSZÁG (XIII. Lajos) – A kulináris élvezetek elleni rendelkezés, valamint a flandriai és itáliai kelmék viselésének megtiltása.
 1630 VELENCE (március 22.) – Term. Provved. sopra Pompe.
 1631 VELENCE (december 19.) – Term. Provved. sopra Pompe.
 1633 FRANCIAORSZÁG (november 18.) – Az ediktum megtiltja az ingeken, a fehérneműkön, a ruhaujjakon és a főkötőkön a különböző rátétek, a csipkék, a hímzések és a paszományok

alkalmazását.
MILÁNÓ (július 18.)
MILÁNÓ (december 6.)
VELENCE (április 24.)
1634 FRANCIAORSZÁG (április 16.) – Mindenféle arany-, ezüstkelme és prémbélés eltiltása.
MILÁNÓ (július 22.)
VELENCE (augusztus 23.) – Term. Provv. sopra Pompe.
VELENCE (április 24.) – Szenátusi határozat a női viselet rendjéről, amely „materia confusa per le tante nove forme et inventioni introdotta”.
1635 PIEMONTE – Az 1565-ös törvény megerősítése.
GENOVA (június 2.) – Megszüntetik a luxust ellenőrző hivatalt (Magistrato per le pompe).
1636 NÁPOLY
1638 MILÁNÓ (május 10.)
1639 FRANCIAORSZÁG (május) – Az arany és ezüstkelméket betiltják, még az arany-, vagy ezüstszállal hímzettek is. A fényűző ruhák bársonyból, fésűs gyapjúból vagy tafotából készülhetnek, minden dísz nélkül, legfeljebb két selyemsáv vagy csík rátételével. Az apródok, kocsisok csupán lenszövetet viselhetnek, a varrásoknál sujtással; a hintókészítők nem árulhatnak selyemből készült, arannyal, ezüsttel hímzett kocsikat, hordágyakat, valamint még a szélükön sem aranyozhatják ezeket.
NÁPOLY
VELENCE (március 18.) – Term. Provved.
1640 NÁPOLY, SZICÍLIA (június 6.)
1641 VELENCE – Term. Provv. sopra Pompe.
1643 BERN
1644 FRANCIAORSZÁG (XIV. Lajos, szeptember 12.) – A hazai ipar védelme, a behozatal korlátozása.
SVÉDORSZÁG (december 17.) – Szabályzat és rendelkezés a nemesek közötti zűrzavar megelőzésére a viseletről és adományokról, a hozományról.
1645 BERN
VELENCE (január 10.) – A szenátus megtiltja a doge feleségének megkoronázását, hogy elkerülje a mértéktelen költségek kötelezettségét.
1648 MILÁNÓ (június 9.)
1649 MILÁNÓ (február 6.)
VELENCE (június 6.) – A szenátus megvitatja a luxust ellenőrző hivatal (Magistrato alle Pompe) reformját.
1650 VELENCE (július 17.) – A szenátus elrendeli, hogy a luxust ellenőrző hivatal újból adjon ki törvényeket és rendelkezéseket a női fényűzés ellen; valamint további törvényeket hoz e tárgyban.
1653 VELENCE (március 4, 11.)
1656 FRANCIAORSZÁG – (XIV. Lajos, Mazarin) – Megtiltják a 40-50 franknál drágább hódprém-kalapokat, a szalagokat.
1658 VELENCE (szeptember 9.) – A szenátus elítéli a mértéktelen luxust.
1660 FRANCIAORSZÁG (XIV. Lajos) – A rendelkezés célja az előkelő rétegek elszegényedésének megakadályozása.
1661 CREMA – A bírságok a podestà-t és a püspököt illetik.
FRANCIAORSZÁG (XIV. Lajos) – Igazságügyi hivatal létesítése bizonyos bankárok ellen a luxus mérséklésére.
1663 FRANCIAORSZÁG – A hímzett kelmék ára maximum 6 livre lehet.
VELENCE (április 26.) – Term. Provv. sopra Pompe.
1664 SVÉDORSZÁG (augusztus 30.) – Szabályzat és rendelkezés a társadalom különböző rétegeinek viseleti visszaélései ellen.
BERN (augusztus 31.) – Az arany és ezüstitégek, a paszományok, a csipkék betiltása.
1666 VELENCE (február 1.)
1668 VELENCE (május 29.) – A Consiglio dei Dieci betiltja a parókákat.
FAENZA
SVÉDORSZÁG (december 3.)
1669 SVÉDORSZÁG (március 1.) – Szabályzat és rendelkezés az eljegyzések, házasságok, keresztelők, temetések túlzott költségeinek mérséklésére.
1672 FRANCIAORSZÁG (XIV. Lajos, Colbert) – Betiltják a nemesfém étkészleteket. Aki ilyennel rendelkezik, el kell vinnie a pénzverdébe.
BERN

1675 OROSZORSZÁG – Betiltják a lengyel viseletet.
GENOVA – Törvény tiltja meg a férfiaknak a szőke/ősz póthaját; a nőknek az uszályt.
Viseleti előírás-tervezet jóváhagyása.
BERN – A viseleti korlátozások kiterjesztése. A szabóknak esküt kell tenniük, hogy nem készítenek tiltott ruhákat.
1676 BERN – A rokonok viseleti kihágásaiért a családfő a felelős.
1679 MILÁNÓ
PIEMONTE
1681 BERN (április) – Az előző tiltások felelevenítése.
BERN (június) – A különböző rétegekre vonatkozó általános előírások megújítása.
1683 CREMA
GENOVA
FRANCIAORSZÁG (XIV. Lajos) – Bírság kiszabása arra, aki a templomban álarcot, maszkot visel.
RÓMA (november 30.) – XI. Ince kiközösítéssel fenyegeti azokat a nőket, akik szemérmetlen ruhában mennek a templomba.
1685 NÁPOLY
BERN – Különböző divatcikk (selyem, brokát, arany és ezüsthímzés, tollak) eltiltása;
drágaköveket csak gyűrűkben viselhetnek.
1686 BRESCIA
NÁPOLY
PIEMONTE
GENOVA
BERN
1687 GENOVA
VELENCE
BERN – A kantonok (Aarberg, Erlach, Uidan, Büren) általános rendelkezése.
1688 OROSZORSZÁG – Engedélyezik a lengyel viseleti formákat.
1691 BERN (Thun, Burgdorf, Erlach, Aarberg, Büren, Zofingen, Aaran, Lenzburg, Brugg városok számára)
1692 FIRENZE (június 22.) – Paróka-adó.
BERN
1693 AREZZO
1694 GENOVA – A luxustörvények megszegőit 3-4 hónap száműzetéssel fenyegetik.
PARMA (június 5.) – II. Ranuccio megtiltja az arannyal, ezüsttel átszőtt kelméket, vagy amelyeknek az alapja arany és ezüst, de drágaköveket foglalnak magukban. Tilos az arany és ezüsthímzés, a selyemrátét, a csipkedíszek, a ruhák ráncolása, fodrozása, illetve hasonló eljárások és kiegészítések alkalmazása, tilosak a rojtok, a bojtok, a toldalékok, a hajtókák, szalagok aranyból vagy ezüsből. Mindenféle arany és ezüstékszer – legyen akár hamis – tilos. A menyasszonynak az esküvő napjától számítva két évig egy gyöngysor engedélyezett és a jeggyűrű. Tilosak az arany és ezüstkeretes, drágakövekkel díszített órák; ezeket akkor viselhetik, ha nem hivalkodnak velük. A tiltások nem vonatkoznak a kardmarkolatokra, a cipőcsatokra, a dohánytartókra és a fülgyűrűkre.
1695 BERN
1696 VELENCE (június 18.)
1697 PARMA – II. Ranuccio törvényének megerősítése és súlyosbítása.
1699 SVÉDORSZÁG (március 20.) – A különböző selyem és brokátszövetek alkalmazásáról szóló ediktum. Személyes büntetések meghatározása (május 19.)
1699/1701 OROSZORSZÁG – I. Péter cár szakáll-adója.

XVIII. század

1700 FRANCIAORSZÁG (március 29.) – Rendelkezés a polgári fényűzés ellen.
ORSZORSZÁG (január 4.) – I. Péter elrendeli télen a magyar, nyáron a német viseletet.
VELENCE (július 13.) – A doge feleségének, leányainak tilos a szarv alakú barett.
1701 VELENCE (május 7.) – Az 1696-os dekrétum jóváhagyása. A szenátus létrehoz egy különleges bizottságot, amelynek tagjai minden házba bemehetnek, hogy listát készítsenek a parókat viselő egyénekről.
ORSZORSZÁG – Cári ukáz, amely részletezi az új divat elemeit. A csizmákat, az orosz nyergeket megtiltják testi fenyegetés terhe mellett.
1702 FRANCIAORSZÁG – Az 1700. február 25-i rendelet részleges visszavonása: a kereskedők, ügyvédek, jegyzők feleségének és leányainak engedélyeznek bizonyos dolgokat.
1703 MACERATA (február 9.)

1705 GENOVA (március 17.) – Betiltják a színes selyem csipkedíszeket, kivéve a bokán alkalmazott fekete díszítést, feltéve ha azok nem fodrozottak vagy ráncoltak, és nem lépik túl az egy arasznyi előírt mértéket. A férfiaknak 1 és $\frac{1}{2}$ arasz egyszerű csipkedísz engedélyezett, szintén fodor nélkül.

1706 BERN

1708 FRANCIAORSZÁG – Az arany teljes eltiltása.
BERN

1712 MILÁNÓ

1713 FRANCIAORSZÁG (február 8.) – Rendelkezés a szolgálok, lakájok és a személyzet luxusa ellen.

1715 BERN

1719 FRANCIAORSZÁG (január 8.) – Királyi rendelkezés.

1720 FRANCIAORSZÁG (szeptember 4.) – A gyémánt viseletének megtiltása.
SVÉDORSZÁG (június 3.) – Szabályzat a hivalkodás megszüntetésére.

1721 VELENCE (május 14.)

1722 SVÉDORSZÁG (április 3.)

1723 BRESCIA (február 18.) – A gyászruhákról.

1724 NÁPOLY
SVÉDORSZÁG (március 11.) – Az 1720-as rendelkezés magyarázata, kiterjesztése a szolgáló személyzet selyem- és tafotaszalag viseletére.
BERN

1727 SVÉDORSZÁG (október 17.) – A lovagok, a zsoldosok, a tengerészek felesége, a szolgálok nem viselhetnek a királyságon kívül zubbonyt, amelyek csak szóttésből és gyapjúból készülhetnek.

1728 NÉMETORSZÁG – Egy déli város tanácsa megtiltja a nőknek az ékszerek, a selyemfodrok, az élénk színű ruhák, a francia dekoltázs, a bevont cipősarok, a virágos kalapok és tollak, a redőzött ujjak viseletét.
SVÉDORSZÁG (június 7.) – Az 1720-as rendelet hetedik §-ának újabb magyarázata a hiúságok eltiltásáról.

1728 BERN – Két rendelkezés, amely közül az utóbbi megtiltja, hogy ruhákra hitelt adjanak Genfben.

1730 JAPÁN – A nyolcadik shógun, Tokugawa Yoshimune megtiltja a brokát övek és a hosszú ruhaujjak viseletét.

1731 SVÉDORSZÁG (szeptember 22.) Újabb rendelkezések a hiúság minden fajtája
SVÉDORSZÁG (november 8.) ellen.
SVÉDORSZÁG (november 25.)

1732 SVÉDORSZÁG (május 25.) – Az 1727. október 17-i ediktum magyarázata.
BERN – A nem túl kihívó „robes volantes, demi-volantes, mantelets, juppes de baleines” engedélyezése.

1733 SVÉDORSZÁG – A királyi rendelkezések gyűjteménye bizonyos kelmékre és öltözetekre vonatkozóan, amelyeket a nép és a szolgálók viselhetnek.

VELENCE – A Magistrato alle Pompe szabályozza a vidéken, illetve a karneválok alkalmából hordható viseleteket.

1735 SVÉDORSZÁG (június 26.) – Rendelkezés egy bizonyos férfiruha-divatról.

1736 SVÉDORSZÁG (május 21.) – Rendelkezés a királtságban található külföldi kelmék használatáról és behozataláról.

SVÉDORSZÁG (július 27.) – Rendelkezés, amely megtiltja a külföldön készített selyemszalagok viseletét.

SVÉDORSZÁG (szeptember 28.) – A királtságban készített selyem viseletének nagyobb mértékű engedélyezése.

DÁNIA (október 3.) – VI. Krisztián királyi rendeletében bizonyos kivételekkel megtiltja az ékszerek, az arany, az ezüst és a drága ruhák viseletét.

PIEMONTE

1737 FRANCIAORSZÁG – XV. Lajos vidéken megtiltja az indián viseletet.

1738 SVÉDORSZÁG (december 23.) – Királyi tanácsi rendelet tiltja meg a selyem és más luxuscikkek viseletét.

1739 SVÉDORSZÁG (május 19.) – Megtiltják a személyzetnek és a szolgálóknak a gyászruha viseletét, valamint a fekete hintók használatát.

1740 SVÉDORSZÁG (április 12.)

1741 SVÉDORSZÁG (szeptember 1.) – Rendelkezés a gyászról.
SVÉDORSZÁG (november 13.) – Kormányzói rendelet a pamutszövetekről, amelyeket a királtságban látnak el nyomott mintákkal.

1742 VELENCE (április 26.) – Proclama provv. sopra pompe.
SVÉDORSZÁG (január 27.) – Bizonyos személyeknek megengedik a hazai bársony és selyemkelmék viseletét.
SVÉDORSZÁG (február 26.) – Az 1739. május 21.-i rendelet második §-ának gyakorlati alkalmazásáról.
1743 PIEMONT
1745 SVÉDORSZÁG (október 8.) – Megengedik, hogy a női cipőket színes kelmékből készítsék.
1746 SKÓCIA – Betiltják a felföldi viseletet.
SVÉDORSZÁG (január 20.) – Rendelet a luxusról.
1747 BERN
1748 LUCCA – Az állami bevételek védelme érdekében megtiltják a nemeseknek a feketén kívül mindenféle színes ruha, a külföldi kelmék, a nadrágok, a szalagok és a kiegészítők viselését, amelyeket nem a városban készítettek.
1749 BAJORORSZÁG
VELENCE (augusztus 7.) – A nőknek kötelező a fekete ruha, mikor a templomba mennek.
LOMBARDIA – Mária Terézia levelei a luxus megfékezésére, valamint a manufaktúrák fellendítésére.
UDINE – Rizspor-vám bevezetése.
1750 MILÁNÓ
1754 NÁPOLY
1762 LUCCA – Az 1748-as rendelkezés megismétlése büntetésekkel, valamint 50 líra pénzbírság kiszabása azokra a szabókra, akik külföldi ruhát varrtak.
1763 VELENCE – Provviso Seren. Venet. Ducis, serenissimo Aloysio Mocenigo Duce: A doge feleségének viseleti előírása, amely szerint annak mértéktartó és méltóságteljes pompát kell sugároznia.
1766 SVÉDORSZÁG (június 26.) – Rendelkezés a luxus és a pazarlás ellen.
SVÉDORSZÁG (július 30.) – Királyi dekrétum a bíróságok részére a szórakozásokról.
SVÉDORSZÁG (november 10.) – A szegélyekre nem vonatkoznak a széles selyem csipkedíszeket illető tiltások.
SVÉDORSZÁG (december 11.) – A június 26-i rendelkezés magyarázata.
BERN – A balene és a Reifröke betiltása.
1767 PIEMONT
BERN
1768 SVÉDORSZÁG (október 24.) – Levél az ügyészeknek, hogy ügyeljenek a luxusellenes királyi rendelkezések betartására.
1769 SVÉDORSZÁG (március 23.) – A kocsik, szánok különleges festéseinek megtiltása.
BERN
1770 SVÉDORSZÁG (március 15.) – Királyi rendelet a fényűzés, pazarlás ellen.
1774 BERN
1776 VARSÓ – A rendi gyűlés előírja a zupan, coutusk viseletét a lengyel öltözetekben.
VELENCE (december 23.) – Elrendelik, hogy a patríciusok szerény ruhákban és álarcban mehetnek csak színházba.
1777 BERN – A pouponnes, faussesmanches és egyéb kiegészítők betiltása.
1778 SVÉDORSZÁG (március 23.) – A nemzeti viselethez felhasznált selyem és egyéb kelmék mennyiségének meghatározása. Maximált ár a szabóknak.
SVÉDORSZÁG (március 28.) – Királyi dekrétum a szabók áráiról.
BERN – Megtiltják bizonyos ruhaujjak, a báli ruhák, a tollak és a sálak viseletét.
1779 HILDESHEIM
1781 VELENCE (április 30.) – A Consiglio Maggiore ösztönzi a szenátust, hogy hozzon rendeletet a luxus miatt egyre növekvő, meggondolatlan pazarlás ellen.
1782 SKÓCIA – Montrose hercege visszavonhatja az 1746-os Prohibition-Act-ot.
1783 BAMBERG (WÜRTZBURG)
1784 SALZBOURG (WÜRTEMBERG)
1791 FRANCIAORSZÁG (november 23) – A pénzhiány miatt szabályozzák az arany és ezüstitárgyak súlyát.
1792 PIEMONT – A király megtiltja a külföldi kelmék használatát.
SVÉDORSZÁG (augusztus 11.) – Tarifák a luxus ellen.
1794 SVÉDORSZÁG (január 1.)
1795 JAPÁN – Kísérlet a prostituáltak gazdag öltözetének és keleti stílusú frizuráinak mérséklésére.
(dátum nélkül) Statútumok a monostorok fényűzésének korlátozására. AQUILEIA pátriárkája

megtiltja az apácáknak, hogy világi módon öltözzenek, tilos a fátylakon a csipkedísz, a redőzött ruhaujj, valamint kötelezi őket a rendi ruha viseletére.
(dátum nélkül) PERUBan a spanyol uralom (1553-XIX. század) alatt temetési és a gyászra vonatkozó előírások, valamint luxuskorlátozó rendeletek, amelyek a társadalom rétegződése alapján határozzák meg az arany viseletét.

(dátum nélkül) MILÁNÓ – Mária Terézia szabályozza a ruhák és ékszerek cseréjét.

Betiltja

az arany és fémszálas parókákat (50 zecch. birság és 3 ostorcsapás terhe mellett), hogy lecsillapítsa a borbélyokat, fodrászokat.

(dátum nélkül) ANGLIA – Betiltják a bevont gombokat.

XIX. század

1800 OROSZORSZÁG – I. Pál elrendeli, hogy a katonák adják át az eltulajdonított hosszú

nadrágokat és előírja a kerek cipőt.

ANGLIA – Adó kivetése a rizsborra.

SVÉDORSZÁG (augusztus 2.) – A hivalkodó ezüstműk betiltása.

1803 SVÉDORSZÁG (január 27.) – Udvari körlevélben megengedik a tollak, a

sisakforgók és a

bokréták viseletét.

1808 DÁNIA (december 14.) – VI. Frigyes királyi pátense az egyszerű öltözködést javasolja és

amennyire lehetséges, a hazai termékek használatát.

1811 SVÉDORSZÁG (július 3.)

1817 SVÉDORSZÁG (április 30.)

1818 SVÉDORSZÁG (március 18.) – Az ezüstmű tiltásának visszavonása.

1820 SVÉDORSZÁG (január 12.) – Gazdasági előírások, a külföldi áruk

visszaszorítása.

1823 SVÉDORSZÁG (szeptember 10.) – Enyhítés a fényűző síremlékek büntetésén.

1839 PERU – Temetési és gyászkorlátozások.

1860 BOKHARA – Mozaffar-ed-Din-Khan emir szigorú rendelete a ruhaluxus ellen.

Bebörtönzi, majd száműzi Shakrukh-Khan-t, aki ellenszegült.

XX. század

1910 JAPÁN – Mutsu-Hto birodalmi rendelkezése egyszerű életvitelt és gazdasági megszorításokat javasol.

Összeállította: dr. Szlancsok Margit